

har kunnet staa for Vesterhavets stærke Tryk. Jeg synes, at man nu allerede har saa megen praktisk Erfaring, at man kan skønne, at der kan meget godt bygges en Mole ud efter, som kan staa for Vesterhavets Bølgeslag, men det er vistnok rigtigt, som det ærede Medlem fremdrog, og som Vandbygningsdirektøren ligeledes har erkendt i sin Betænkning, at skal det egentlig kunne nytte noget med denne Mole, maa den forlænges med et Par hundrede Fod. Selv om det ogsaa koster 230,000 Kr. mere, saaledes som der er foreslaaet, forekommer det mig, at det betyder ikke stort, naar man ser hen til, at der paa hele den bestjydfte Kyststrækning i Grunden ingen Havne er undtagen ved Esbjærg, ingen Baadehavne hele Vestkysten igennem. Naar man ser paa Terrainforholdene, som de ere, maa den bedste Plads paa Vestkysten være ved Hirtshals. Det viser sig da ogsaa, at der er en Verbante der, som vel jagtens er Grunden til, at man har denne Odde, eller hvad man skal kalde det, idet Kysten der ikke saaledes kan fylle bort. Jeg tror derfor, at det vilde være heldigt at forlænge denne Mole, og tænkte mig, at man ved den, ligesomovre ved Bornholm, kunde bygge en Øhavn. Paa Bornholm har man jo bygget en saafaldt Øhavn ved Arnager Fiskerleje og senere ved Snogebæk. Arnager er den første af den Slags Havne, der er bygget her i Danmark. Den ligger i min Kommune, og da jeg, den Gang det Spørgsmaal kom op, var Sogne- raadsformand, var jeg som saadan selvkrævent Medlem af og maatte endogsaa Formand i Udvalget. Jeg forstod mig ikke meget paa Sagen, men jeg maatte deltage i de Møder, der bleve holdte. De havde bygget sig en Havn 30 Aln tilbage, men den var paa nogle faa Aln aldeles sandet til, saa der ikke var andet at se end en Sandbank, hvor nogle Sten ragede op mellem Sandet. Nogle faa Aln efter havde de fyldt op i Vandet 600 Fod ude, hvor de mente, at Fiskerne kunde lægge til af og til, men det nyttede ikke stort. Ligesom ved Hirtshals maatte de springe i Vandet og hjælpes ad med at slæbe Baadene op og ud, og det kunne ældre Mænd ikke taale. At springe i Vandet om Vinteren til midt paa Livet, saa Isthumperne flød omkring i Vandet, og slæbe deres Baade ud og op, det kunde, som sagt, de gamle Fiskere ikke taale, og Armod, Glendighed og Fattigdom var der den Gang. Men Fiskerne fremsførte stadig dette: Kunde vi blot faa lavet en Havn derude, kunde Forholdene blive ganske anderledes. Vi henvendte os da til Ingeniør Zahrtmann. Han leverede Tegninger og Overlag, og

den første Øhavn, der blev bygget derude, fik en Størrelse af 120 Fods Længde, 24 Fods Bredde og en Dybde af kun 4—7 Fod og dertil en Bro paa 600 Fods Længde derudtil; der er en Abning paa Halvdelen af dens Længde, saaledes at Vandet frit kan løre langs Kysten under denne Bro, og at Havnen ikke tilskander, viser sig derved, at der fremkommer Sten paa Bunden af denne Havn, saaledes at det egentlig ser ud til, at Sandet gaar ud af denne Havn. Senere byggede man en lignende Havn ved Snogebæk. Det har vist sig, at de have været særlig heldige med disse Baadehavne, og man kan ogsaa se paa Forholdene der, hvorledes Beboerne have faaet bedre Raar at virke under, man kan se det baade paa deres Bygninger og Klæder, og i det hele paa, at der er meget større Velvære end, inden man byggede disse Baadehavne. Det staar derfor for mig som et Spørgsmaal, om man ikke skulde gøre et Forsøg paa Sjællands Vestkyst, ligesom man senere gjorde det paa Nordsjællands Kyst ved Hundested. Der havde man ligeledes et Par Gange bygget en Havn med landfast Bro, men den sandede til paa nogle faa Aln. Hvor man havde 9 Fods Dybde ved Indløbet, var der efter faa Aln Forsløb kun 3 Fods Dybde. Saa bevilgede man 43,300 Kr. i 1890—91, hvorfor man tog et Stykke af den faste Bro op, saaledes at Sandet kunde vandre frit igennem under Broen, saa at man der fik det samme, en Øhavn, anlagt. Selv om man nu ikke kan være ganske sikker paa at være fri for Tilskanding, er Tilskandingen vist nok saa ubetydelig, at den ikke er for noget at regne. Jeg tror, at Forholdene ville blive noget lignende ved Hirtshals, det kan gerne være, at Indsejlingen bliver noget vanskelig. Indsejlingen til en saadan Øhavn kan jo være vanskelig nok, særlig da ved Vesterhavet, men i hvert Tilfælde vil det dog være meget bedre end Indsejling til aaben Kyst. Jeg tror derfor, at det nok kunde være værd, at man gjorde et Forsøg i denne Retning. Det har vist sig, at der paa Bornholm for Snogebæks Vedkommende ogsaa kan være stærk Sø, der er jo en Strækning af 70 Mil over til Hællands Kyst, det er ikke saa kort en Strækning, Søerne der have at løbe sig lange paa, saa jeg tror, man kunde faa noget lignende ved Sjællands Vestkyst. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Sagen.

Berntsen: Siden jeg første Gang havde Ordet, er der faldet nogle Udtalelser, som jeg gerne i al Korthed vilde knytte nogle Bemærkninger til. Jeg skal da allerførst